

SEGON SIMPOSI SOBRE L'ENSENYAMENT DEL CATALÀ A NO-CATALANOPARLANTS.

El passat mes de setembre (dies 4, 5 i 6) se celebrà a Vic el Segon Simposi sobre l'ensenyament del català a no-catalanoparlants.

El primer Simposi s'havia celebrat deu anys abans. Una de les conclusions d'aquell Primer Simposi deia:

«Denunciem la situació de la llengua catalana en el sistema educatiu i reclamem per al català la superació de "les tres hores" per tal que ocupi el lloc que li correspon com a llengua pròpia dels Països Catalans».

Al Segon Simposi, deu anys més tard, es constatà que la situació ha canviat (malauradament no per a tothom). El català és més present a l'escola, però queda pendent l'augment del seu ús social. Moltes de les intervencions evidenciaven la preocupació pel divorci entre l'ensenyament del català i el seu ús. S'apuntava com a solució que la responsabilitat de l'ús de la llengua no es pot deixar en mans només dels ensenyants sinó que s'ha d'aplicar a tots els àmbits i estaments socials i administratius que hi poden incidir.

El Simposi comptà amb una forta presència i recolzament de les institucions del Principat (el mateix President de la Generalitat de Catalunya inaugurà els actes), amb una nul·la presència de les institucions valencianes i balears, i amb una considerable presència de valencians i illencs: de mallorquins n'hi havia més d'una vintena.

Els actes s'estructuraren en: taules rodones, ponències,

comunicacions i tallers; les comunicacions estaven agrupades en seccions: infantil-primària, secundària, estrangers, adults, formació del professorat, secció general (metodologia, sociolingüística, etc.).

De les ponències, podem destacar pel seu interès la d'en Josep Tió: «Deu anys d'ensenyament del català a no-catalanoparlants».

Dels tallers, podem destacar «Viure en euskera», de J.L. Gorostidi, per la polèmica que suscità.

Les comunicacions foren nombroses i de desigual interès i es produïren simultàniament (en alguns moments en coincidien 9 ó 10).

A l'acte de cloenda es llegiren les conclusions del Simposi, que trobareu integres a aquest mateix article. Reflecteixen molt fidelment les inquietuds i problemes que s'havien exposat.

En acabar els actes, a més a més de la humitat pròpia de la Plana de Vic, es notava en l'aire el desig que en un pròxim Simposi, potser d'aquí a deu anys o potser abans, s'hagi esvaït molts dels problemes que ara són evidents, que no només ensenyar en català sigui normal, sinó que també ho sigui emprar el català en tots els àmbits, perquè a més a més dels ensenyants, hi hagin posat el seu esforç altres estaments de la societat.

Voldríem que, amb simposi o sense, un dia sigui veritat.

Elisabet Abeyà.

CONCLUSIONS

Els membres del Comitè Científic, del Comitè Organitzador i els participants del 2n Simposi sobre l'ensenyament del català a no-catalanoparlants han analitzat i valorat durant els dies 4, 5 i 6 de setembre de 1991 la situació actual de l'ensenyament de català a no-catalanoparlants, l'evolució que ha viscut aquest ensenyament d'ençà de la celebració del 1r Simposi dut a terme l'any 1981 i les seves perspectives de futur.

L'esmentat treball de reflexió ha portat a formular les conclusions següents:

Es constata que l'ensenyament del català ha viscut en els

darrers deu anys un desenvolupament estimable, especialment en els territoris on el català ha reprès la condició de llengua oficial (Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià). Aquest desenvolupament s'ha concretat:

a) En la implantació de l'ensenyament del català i en català en l'ensenyament no universitari, incloent-hi els programes d'immersió per a escolars no-catalanoparlants i, a Catalunya, els Plans Intersius de Normalització Lingüística als centres educatius, que han donat un fruit positiu.

b) En l'extensió de l'ensenyament del català a la població adulta, que s'ha vist recentment reforçat a Cata-

lunya per la constitució del Consorci per a la Normalització Lingüística.

c) En l'expansió de l'ensenyament del català a l'exterior.

d) En la preparació constant del professorat encarregat de l'ensenyament de català i en un sostingut treball metodològic, reflectit en estudis i materials d'ensenyament.

Aquest desenvolupament de l'ensenyament del català, que es deu tant a l'esforç del professorat com a les normes legals sobre la llengua catalana aprovades al País Valencià, a Catalunya i a les Illes Balears, ha incrementat el coneixement del català dins del seu àmbit lingüístic, sobretot entre la població escolaritzada en català.

Ara bé, la realitat actual presenta encara greus mancances, entre les quals es pot destacar els desnivells que es constaten entre l'estat de la normalització lingüística en els diferents territoris de llengua catalana, els avenços desiguals en els diferents nivells educatius dins d'un sol territori, i les dificultats existents perquè els coneixements adquirits es reflecteixin en un increment de l'ús social de la llengua.

Davant d'aquestes constatacions, els participants en el **2n Simposi sobre l'ensenyament del català no-catalanoparlants** proposen l'adopció de les mesures següents:

1.- Reconeixement oficial de la llengua catalana d'Aragó, a la Catalunya Nord i a la Ciutat de l'Alguer; assumpció per part del Govern Balear de competències plenes en matèria d'educació i l'obligatorietat de l'ensenyament del català allà on és llengua oficial.

2.- L'establiment de mecanismes institucionals de coordinació en matèria d'ensenyament del català entre els governs dels territoris de llengua catalana.

3.- La consolidació i la intensificació de les línies d'actuació seguides fins ara per a la normalització del català a l'ensenyament.

4.- L'increment de l'atenció dedicada fins ara a la normalització del català en l'educació infantil, considerada bàsica per a l'adquisició de llengües.

5.- L'actualització de les diverses lleis lingüístiques de l'àrea catalana en l'apartat dedicat a l'ensenyament a fi

d'adequar-les a la Reforma de l'ensenyament i de reforçar-ne les disposicions, tant en allò en què fan referència a l'exigència del coneixement del català per a l'accés a la funció pública docent com en l'ensenyament del català com a llengua preferent i pròpia dels sistemes educatius dels territoris de llengua catalana.

6.- La Reforma de l'ensenyament ofereix una oportunitat, que no es pot desaproveitar, d'incrementar la presència del català a l'ensenyament, sobretot com a llengua preferent per a l'ensenyament de les diverses matèries. Les institucions públiques i els ensenyants han de respondre-hi amb una actitud decidida.

7.- L'ús del català s'ha de generalitzar en l'ensenyament secundari i universitari, on fins ara el procés de normalització lingüística presenta els resultats més limitats.

8.- La funció dels ensenyants ha d'adquirir el relleu que li correspon en el procés de normalització lingüística. En aquest sentit es propugna donar preferència a les

ofertes de formació lingüística als projectes de Normalització Lingüística dels centres i a l'elaboració de materials adequats, amb l'objectiu que, a més de proporcionar l'adquisició de coneixements, es reforci la consciència de pertinença i d'identitat al país i s'incrementi l'ús de la llengua catalana.

9.- La formació d'hàbits d'ús favorables al català no pertoca només a l'escola sinó que exigeix la seva correspondència en la resta de la societat per mitjà del suport i la col·laboració necessaris a fi de crear els àmbits en què l'ús del català sigui estimulat i facilitat. Es constata especialment una greu deficiència en l'oferta de cultura de lleure infantil i juvenil en català, incloent-hi els mitjans de comunicació que ofereixen una programació infantil i juvenil escassa i sovint desvinculada de la realitat cultural i dels projectes educatius. En aquest sentit es proposa una estreta col·laboració entre l'Administració Educativa i els mitjans de comunicació.

10.- Vincular el coneixement i l'ús del català en el món laboral. Quant als hàbits d'ús del català entre els joves, té un relleu especial la inclusió del seu ensenyament en la formació professional i ocupacional i en la valoració del seu coneixement en l'accés als llocs de treball.

11.- En el procés d'incorporació a la nostra societat de la nova immigració no-castellanoparlant, cal adoptar les estratègies adequades per garantir l'adquisició preferent del coneixement del català com a llengua pròpia.

12.- Prendre les mesures per garantir la possibilitat que totes les persones adultes que ho desitgin puguin disposar d'una oferta adequada de qualitat de cursos de català, que ha de tendir a preparar-les per a un ús efectiu de la llengua.

13.- Es demana la incorporació de l'ensenyament del català com a matèria optativa, d'acord amb la seva condició de llengua oficial en una part del territori de l'Estat, en tots els nivells educatius als territoris del l'Estat espanyol on el català no és llengua pròpia.

14.- Potenciar l'ensenyament del català a l'exterior, amb una perspectiva universitària però també professional i d'intercanvis comercials, per mitjà de l'increment dels acords amb centres estrangers a fi d'ampliar-hi i reforçar-hi aquest ensenyament, per mitjà de la intensificació de les mesures de suport tècnic a aquest ensenyament i per mitjà de l'extensió del Certificat Internacional de Català.

15.- Es demana als organismes europeus que eliminin els obstacles que presenten els Estats i la Comunitat Europea a la lliure circulació de professors i estudiants. En aquesta línia es reclama de manera especial la inclusió immediata del català en el Programa Lingua de la Comunitat Europea, d'acord amb la Resolució aprovada pel Ple del Parlament Europeu els dies 10 i 11 de desembre de 1990.

Per últim, alhora que els assistents agraeixen als Estudis Universitaris de Vich la iniciativa en l'organització d'aquest Simposi i l'acolliment que els han ofert, es valora positivament la celebració d'aquest **2n Simposi sobre l'ensenyament del català a no-castellanoparlants** tant per l'assistència de 800 participants com per l'interès i la qualitat de les intervencions, es considera la conveniència de donar continuïtat a reunions d'aquesta naturalesa i es determina de difondre les conclusions precedents i d'eleva-les a les instàncies pertinents.

ESPASA-CALPE, S.A.
ESPASA-CREDITO, S.A.

DELEGACIÓN EN BALEARES
Oms, 7 - 2C 07003 Palma
Tel: 461045

VOCABULARIO CIENTÍFICO Y TÉCNICO

Por la REAL ACADEMIA DE CIENCIAS EXACTAS, FÍSICAS Y NATURALES

Prólogos de :

MANUEL LORA TAMAYO (1ª ed.)

y ÁNGEL MARTÍN MUNICIO (2ª ed.)

2ª edición corregida y aumentada

Características:

Un tomo

Formato: 21 x 31 cm.

9.250

GRAN DICCIONARIO DE SINÓNIMOS Y ANTÓNIMOS

3ª edición

Un repertorio de palabras, prácticamente exhaustivo, con un tratamiento que permite identificar el valor preciso y exacto de cada idea.

Características:

1 tomo

Formato: 18 x 25,5 cm.

Encuadernación: guaflex con estampaciones en oro y sobrecubierta

Páginas: 1.320

6.950

DICCIONARIO ETIMOLÓGICO ESPAÑOL E HISPÁNICO

3ª edición

Por VICENTE GARCÍA DE DIEGO, de la Real Academia Española.

Introducción de RAFAEL LAPESA, de la Real Academia Española

TERCERA EDICIÓN considerablemente aumentada con materiales inéditos del autor a cargo de Carmen García de Diego

Características:

Formato: 17 x 25,5 cm.

9.250

DICCIONARIO DE LA MÚSICA

Dirigido por MARC HONEGGER

Edición española a cargo de TOMÁS MARCO

Características:

Obra en 5 tomos

Formato: 17,5 x 24,5 cm.

Los hombres y sus obras, 2 volúmenes

Vol. I 633 págs.

9.500

Vol II 624 págs.

9.500